

Autor: Cologero

V poslední době se stává poněkud otravným poslouchat tu veškerou chválu na adresu “inteligentních” a “vizionářských” politiků, kteří svými grandiózními programy údajně zajišťují zdravější, bohatší a moudřejší společnost. Jejich reputace je postavena **výhradně na záměrech jako takových, nikoli na jejich realizaci**. Kdokoli, komu se podobné programy nezamlouvají, je očerněn jako “obstrukcionista” a neoprávněně označen coby odpůrce všeobecného dobra.

Avšak k tomu, abyste vysledovali zamýšlené důsledky určité politiky nebo programu, ještě nemusíte být kdovíjak inteligentní. Za inteligentního člověka se dá totiž spíše považovat ten, kdo dokáže předvídat důsledky nezamýšlené. Vskutku jich několik existuje, nicméně jsou překřičeni vždy, když si dovolí otevřít ústa.

Přiznal bych inteligenci i těm, jež dokáží porozumět nezamýšleným důsledkům určitého jednání, když jim je někdo osvětlí, a to i přesto, že je zprvu nedokázali odhalit. Naneštěstí i oni patří mezi vzácné druhy. Je tomu tak proto, že se v zásadě nejedná výhradně o otázku inteligence, nýbrž i morální vůle. Existují určité mravní principy aplikovatelné na inteligenci, a neschopnost vzít v potaz nezamýšlené důsledky něčího jednání, je jak morální, tak i intelektuální lapsus.

Článek *Law of Unintended Consequences* vyšel na stránkách Gornahoor dne 4. listopadu 2010.